Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 753. Stephani Pap. III. Annus 2. Const. Copr. Imp. Annus 13.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

Visual Library

Quo pariter tempore, vbi Archiepiſcopus Vienneſis Stephanum Papam audiuit creatũ Romanum Pōtificem, eius interpellauit auctoritatē apud Francorum Reges pro reſarcienda Vienneſi eccleſia, à barbaris Sarracenis deſtructa: cum idem Pontifex has ad eum literas reddidit:

Stephanus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei fratri Proculo Eccleſiæ ſanctæ Vienneſi Archiepiſcopo.

Lectis litteris tuis de afflicta Vienneſi Eccleſia, valdè dolui, nō ſolùm quod eadem per antiqua, ſed quod etiam Romano Senatui peculiariter chara extitit. Miſi autem pro reſtauratione eius litteras Principibus Fräcorum, vt ſicut metropolitano iure pollebat, ita rebus vacuata non minueretur. De noſtra autem ſtias tibi auctoritatem veterum ſeruari: nec vnquam priuilegijs antiquis cautionem confirmatis, Eccleſiam Vienneſem poſſe vacuari. Deus te incolumem cuſtodiat. Data per manum Georgij Notarij & Scriniarij ſanctæ Sedis Apoſtolicæ VIII. Kalen. Iulij. quæ autem hæc ſecuta ſint, ignorantur.

IESV CHRISTI Annus 753.

STEPHANI PAP. III. Annus 2. CONST. COPR. IMP. Annus 13.

I. SEQVITVR ordine temporis annus Redemptoris ſeptingenteſimus quinquageſimus tertius Indictione ſexta, quo Roma ab Aiſtulpho Longobardorum Rege obſeſſa dirè vexatur, & ciuitates Romanæ Eccleſiæ ab eodem Rege inuaduntur, cum ipſe Stephanus Romanus Pōtifex ad hæc auertenda ſtudio indeſeſſo laboraret. Quomodo autem iſta ſe habuerunt, tibi per ſingula ſuo ordine ingeremus. Qui igitur hæc quàm fideliſſimè proſecutus eſt Anaſtaſius (fideliorem namq; ipſo habemus neminem) iſta deſcribit: atque primùm de legatione ab eodem Stephano Pontifice miſſa ad Conſtantinum Imperatorē, quem eſt hortatus, vt aduerſus Longobardos ad defenſionem eorum quæ ſupererant Imperij Romani, in Italiam exercitum mitteret, iſta habet:

II. *Tunc præfatus ſanctiſſimus vir Stephanus Papa, agnito maligni Regis conſilio, miſit in regiam vrbem ſuos Miſſos, & Apoſtolicas afflatus cum Imperiali præfato Miſſo, Ioāne videlicet Silentiario deprecans Imperialem clementiam, vt iuxta quod ei ſæpius ſcripſerat, cum exercitu ad tuendas has Italiæ partes, modis omnibus adueniret, & de iniquitatis filij morſibus Romanam hanc Vrbem, vel cunctam Italiam prouinciam liberaret. Inter has verò permanens in ſua pernicie præfatus atrociſſimus Longobardorum Rex, exarſit furore vehementi, & fremens vt leo, peſtiferas minas Romanis dirigere non deſiſtebat, aſſerens omnes vno gladio iugulari, niſi ſuæ, vt præfatum eſt, ſeſe ſubderent ditioni. Rurſumq; antefatus ſanctiſſimus Pater congregatu vniuerſo Romano cœtu, ſolitis eos paterno amore admonuit, inquiens: Quæſo vos filij chariſſimi, pro noſtrorum delictorum mole Domini imploremus clementiam, & ipſe noſter erit adiutor, liberabitq; ſua prouidentiſſima miſericordia à perſequentium manibus. Cuius ſalutiferis admonitionibus cunctus obediens populus, congregati vnanimiter omnes, lachrymis fuſis omnipotentem Dominum Deum noſtrum deprecati ſunt.*

III. *In vna verò dierum cum multa humilitate Stephanus procedens in Litania cum ſanctiſſima imagine Domini Dei & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti, quæ Acheropœta, non manufacta nuncupatur, ſimulq; & cum ea alia diuerſa ſacra miniſteria recipiens, propriis humeris ipſam ſanctam imaginem cum reliquis ſacerdotibus idem ſanctiſſimus Papa geſtans, nudo pedibus tam ipſe quàm vniuerſa plebs incedentes in Eccleſiam ſanctæ Dei Genitricis, quæ Ad præſepe nuncupatur, poſito in omnibus capitibus populorum cinere, cum maximo eiulatu pergentes, miſericordiſſimum Dominum noſtrum deprecati ſunt, alligans, ſimulq; adorandæ Cruci Domini Dei noſtri pactum ſcilicet illud, quod nefandus Rex Longobardorum diſrupit.* Quod verò id non ſemel factum ſit, ſed eadem perſecutione permanente, eædem ſint admonitiones Pontificis, preces, atq; Litaniæ frequentatæ, ſic idem ſubijcit Anaſtaſius:

IV. *Hic beatiſſimus Papa omnes ſuos ſacerdotes & clerum in Lateranenſi Patriarchio ſedulè aggregans, admonebat diuinam totis niſibus lectitare Scripturam, & in lectione vacare ſpirituali, vt efficaces inuenirentur in omni reſponſo aduerſariorum Eccleſiæ Dei. Nec enim ceſſabat indeſinenter admonendo & confortando cunctum Dei populum ſobriè, pièq; agere, atq; ab omni prauitate ſeſe cuſtodire. Hic beatiſſimus vir pro ſalute prouinciæ, & omnium Chriſtianorum, omni ſabbato die, Litaniam cum omni populo poſtpoſito neglectu, fieri ſtatuit. vno quidem ſabbato ad ſanctam Dei Genitricem Ad præſepe, alio verò ad beatum Petrum Apoſtolum, et alio ad beatum Paulum Apoſtolum.* hæc ſunt quæ de frequentibus Litanijs indictis Anaſtaſius habet. FREQVENTES LITANIAE.

Quod verò ad legationem ab ipſo Pontifice Conſtantinopolim miſſam pertinet, eamdem inanem redditam eſſe, certum eſt; nam non aduerſus Longobardos, ſed aduerſus Catholicam fidem bellum paratum ab Imperatore Copronymo conſtat. *Sed inprimis* (inquit Theophanes) *hoc anno decimotertio Imperij Conſtantini, Anaſtaſius, qui ſcelerate throno Conſtantinopolitano præfuit mortuus eſt, corpore ſimul & animâ miſerabili paſſione, qua dicitur Cordapſus, fatigatus, cùm ſtercus per os euomuiſſet, dignam exoluens vindictam pro audacia ſcilicet, quam contra Deum, & contra ſuum magiſtrum S. Germanum exhibuit.* hæc Theophanes. MORITVR ANAST. EPIS. CONSTANTINOPOL.

Quomodo autem eodem anno ſui Imperij decimotertio collegit cōcilium, ex quo aduerſus ſacrum imaginum cultum dictum eſt anathema, ſequenti anno dicturi ſumus, quo is qui eſt cœptus hoc anno decimustertius Imperatoris annus, deſinit decimoquarto Kalendas Iulij. Quādo autem contigerit reditus Legatorum pariter, inferius dicturi ſumus.

At quid intereà Stephanus Papa? Cùm enim nulla ſpes eſſet, vt Conſtantinus Imperator iura Imperij quæ in Italia reſidua erant, à Longobardis inuaſa defenderet, egit enixiùs quibus potuit officijs, vt truculentum barbarum Longobardorum Regem placaret, miſsis ad eum ſæpè muneribus. ſed cùm hęc omnia inania & irrita redderentur, ad Regem Francorum, vti fecerant prædeceſſores, Legatos mittendos eſſe putauit. ſed audiamus patienter Anaſtaſium hæc omnia rudi ſtylo, ſed veraci omnia proſequentem. Satius eſt enim puram in ſcutella teſtea aquam bibere, quàm impuram vaſe aureo propinatam. Vbi enim de indictis ab eo publicis precibus egit, iſta ſubijcit:

VI. *Itaque dum idem ſanctiſſimus vir iam fatum peſtiferum Longobardorum Regem iteratis vicibus, innumerabilia tribuens munera deprecaretur pro gregibus ſibi à Deo commiſſis, & perditis ouibus, ſcilicet pro vniuerſo exercitu Rauenna, atque cuncto iſtius Italiæ prouinciæ populo, quos diabolica fraude ipſe impius deceperat Rex & poſſidebat: & dum nihil ab eo hac de re obtineret, cernens præterea & ab Imperiali potentia nullum eſſe ſubueniendi auxilium: tunc quemadmodum prædeceſſores eius beatæ memoriæ domnus Gregorius, & Gregorius ſecundus & tertius, & domnus Zacharias beatiſſimi Pontifices Carolo excellentiſſimæ memoriæ Principi Francorum direxerunt, petentes ſibi ſubueniri propter oppreſſionem & inuaſionem, quas & ipſi in hac Romana prouincia à nefanda Longobardorum gente perpeſſi ſunt: ita modò & ipſe venerabilis Pater, diuinâ gratiâ inſpirante, clam per quemdam peregrinum ſuas miſit litteras Pipino Regi Francorum nimio dolore huic prouinciæ inhærenti conſcriptas. Adhuc etiam nec ceſſauit dirigens, vt ſuos huc Romam ipſe Rex Francorum mitteret Miſſos, per quos eum ad ſe accerſiri faceret.* quinam iſti Legati fuerint, declarat inferiùs, cùm quo ſtatu res tum eſſent, cū ij perueniſſent in Vrbem, ita narrat: TRACTAT DE PROFICISCENDO AD REG. LONGOBAR. STEPHANVS.

VII. *Et dum valde ab eodem Longobardorum Rege ciuitates & prouinciæ iſtæ Romanorum opprimerentur, ſubitò conuenit, peruenit ſcilicet, Miſſus iam fati Regis Francorum Pipini nomine* * *Rodgandus Abbas, per quem miſit in reſponſis, omnem voluntatem & petitionem prædicti ſanctiſſimi Papæ adimplere. Et poſtmodum alios Miſſos familiaris eius coniunxit, ea ipſa annuntians.* ſed & quoniam ſtatu res eſſent, cùm venerunt à Pipino miſsi Legati, Anaſtaſius ſubijcit, nimirùm tunc eos perueniſſe, cùm Vrbs obſidione vallata eſſet, & alia ſimul oppida obſiderentur: quando & contigerit reditus Legatorum, qui fuerant miſſi Conſtantinopolim, necnon idem Ioannes Silentiarius illud in mandatis habens, vt LEGATI PIPINI REGIS ROMAM VENIVNT. * Rodigangus. LEGATI MISSI CONSTANTINOPOLIM.

Papa cum Rege Longobardorum ageret, præſenſque ad eum accederet pro recuperandis rebus Imperij, ait igitur: *Cumq́; à Longobardis, vt præfatum eſt, antiqua Romana Vrbs & caſtra vniuerſa diſtringerentur, ita etiam vt Cicanenſe caſtellum, quod colonorum ſanctæ Dei Eccleſiæ exiſtebat vſurparet: illicò ab regia vrbe conuenit, ſæpefatus Ioannes Silentiarius cum Miſſis ipſius ſanctiſſimi Pontificis deferens ſecum, & quæ deportaret iniqui Regis Longobardorum Miſſus, ſimul & iuſſionem Imperialem, in qua inerat inſertum, ad Regem Longobardorum eumdem ſanctiſſimum Papam eſſe properaturum ad recipiendam Rauennenſium vrbem, & ciuitates ad eam pertinentes. Pro quo & de præſenti Stephanus Papa direxit ad eumdem blaſphemum Regem ſuum Miſſum, pro ſua, & quiſturi erant, indemnitate.*

VIII. LEGATI MISSI A PIPINO QVI PAPAM DVCERENT IN GALLIAS.

Ipſoq́; reuerſo, extemplo & Miſſi præfati Pipini Regis Francorum conuenere, id eſt, Rodigangus Epiſcopus, & Authcarius Dux, quatenus prædictum ſanctiſſimum Papam (iuxta quod petendo miſerat) ad ſuum Franciæ Regem deducerent: quem etiam paratum inuenerunt ad dictum Longobardorum Regem properandum pro colligendis vniuerſis Dominicis perditis ouibus. Tunc conſulens idem beatiſſimus Papa omnipotentis Dei miſericordiam, egreſſus ab hac Romana Vrbe per beatum Petrum Apoſtolum decimoquarto die menſis Octobris Indictione ſeptima,* inchoatâ eodem anno menſe Septembris.

*ceciniens

STEPHANVS TICINVM PROFICISCITVR.

Sequuti ſunt eum plures Romanorum, & cæterarum ciuitatum populi flentes, vlulanteſq́; nequicquam eum penitus ambulare ſinebãt. Qui videlicet ſanctiſſimus vir ſeſe in Dei virtute & protectione ſanctæ Dei Genitricis, & beatorum Principum Apoſtolorum confidens, conſtanter pro ſalute omnium, licèt infirmitate corporis detentus, laborioſum aggreſſus eſt iter, confortans atque commendans cunctam Dominicam plebem bono paſtori domino noſtro Apoſtolorum Principi Petro. Et aſſumens ſecum ex hac ſancta Eccleſia quoſdam ſacerdotes, proceres etiam & cæteros clericorum ordinis, necnon ex militia Optimatibus, Chriſto præuio, cœptum proſequutus eſt iter magnam illi cœli ſerenitatem Domino in ipſo itinere tribuente.

IX. Quod autem audiſti ab Anaſtaſio dictum, præuio Chriſto, profectum Stephanum Papam, alluſiſſe eum putamus ad ritum illum Romanæ Eccleſiæ, quo ſolerent peregrinantes Romanos Pontifices præcedere ſacratiſsimâ Euchariſtiâ. ſed pergit idem auctor. *Igitur coniungente eo ferè quadrageſimum milliarium Longobardorum finium, in vna noctium ſignum in cœlo magnum apparuit, quaſi globus igneus ad partem Auſtralem declinans, à Galliæ partibus ad Longobardorum partes. Itaque vnus ex iiſdem Francorum Miſſis ſcilicet* Autharicus Dux, quantociùs præcedens Ticinum, eum præſtolatus eſt.*

* Antharius

CONGRESSVS STEPHANI PP. CVM REGE LONGOBARDORVM.

Cùm verò appropinquaſſet iam fatus beatiſſimus Papa ciuitati Papiæ, direxit ad eum ſæpefatus Aiſtulphus nequiſſimus Rex Miſſos ſuos, obteſtans eum nullâ penitus ratione audere verbum illi dicere petendi Rauennatium ciuitatem & Exarchatum ei pertinentem, vel de reliquis Reipublicæ locis, quæ ipſe vel eius prædeceſſores Longobardorum Reges inuaſerant. Ille verò ita ei miſit in reſponſis, quòd nullius trepidationis terrore ſileret eiuſmodi petendi cauſam. Coniungente verò Papiam in ciuitatem, & prædicto nefando Regi præſentato, plura illi tribuit munera, & nimis eum obſecratus eſt, atque lachrymis profuſis eum petiit, vt Dominicas quas abſtulerat redderet oues, & propria proprijs reſtitueret. Sed nullo modo apud eum impetrare valuit. Nam & Imperialis Miſſus & ille ſimili modo petijt, & Imperiales litteras illi tribuit, & nihil obtinere potuit.

X. *Prædicti verò Francorum Miſſi imminebant fortiter apud eumdem Aiſtulphum vt præfatum ſanctiſſimum Papam in Franciam pergere relaxaret. Ad hæc conuocans iam dictum beatiſſimum virum interrogauit, ſi eius in Franciam properandi eſſet voluntas. Quod videlicet ille nequaquam ſiluit; ſed ſuam illi propalauit voluntatem. Vnde ille, vt leo, dentibus fremebat: pro quo & diuerſis vicibus ſuos ſatellites ad eum clàm miſit, vt eum quoquo modo à tali intentu declinaret. Aliàs verò, præſente Rodigango ſanctiſſimo Epiſcopo, interrogauit eumdem ſanctiſſimum Papam iam fatus Longobardorum Rex ſi velle haberet in Franciam ambulandi, & ita affatus eſt: Quod ſi tua eſt voluntas me relaxandi, mea omnino eſt ambulandi.*

AGVNT LEGATI FRANCORVM DE PROFECTIONE IN GALLIAS.

Tandem abſolutus eſt ab eo. Et aſſumens ex huius ſanctæ Eccleſiæ ſacerdotibus & clero, id eſt, Georgium Epiſcopum Oſtienſem, Vvillarium Epiſcopum Nomentanum, Leonem, Philippum, Gregorium, & Stephanum presbyteros, Theophylactum Archidiaconum, Pardum & Geminulum diacones, Ambroſium Primicerium, Bonifacium, ſecundum hoc eſt alium Leonem, & Chriſtophorum Regionarios ſecum, & cæteros, quintadecima die menſis Nouembris, prædictæ ſeptimæ Indictionis à ciuitate Papia mouens, ſuum in Franciam profectus eſt iter.

RECEDENS TI-

Et poſt eius abſolutionem, miſſionem ſcilicet, aſſiduè nitebatur ſuperſcriptus Longobardorum Rex à prædicto itinere eum deuiare: quod minimè ipſum ſanctiſſimum virum latuit. Veloci cum nimia celeritate, Deo præuio ad Francorum coniunxit Cluſas (ita nominatas anguſtias Alpium, quibus tranſitus impediretur) *quas ingreſſus cum ijs qui cum eo erant, ſeſe ſpiritales omnipotenti Deo reddidit. Et coeptum gradiens iter, ad venerabile monaſterium ſancti Chriſti Martyris Mauritij peruenit, in quo & conſtitutum erat pariter ſecum Francorum Regem conuenire. Annuente Domino, ſoſpes idem ſanctiſſimus Pontifex cum omnibus, qui cum eo erant, aduenit. In quo & aliquantis demoratus diebus, coniunxerunt in prædicto venerabili monaſterio Fulradus Abbas, & Rhotaldus dux, directi à ſæpefato Pipino excellentiſſimo Francorum Rege, petentes eumdem ſanctiſſimum Pontificem ad ſuum progredi Regem. Quem & cum magno honore ad eum cum omnibus qui cum eo erant deduxere.*

Audiens verò idem Rex eiuſdem beatiſſimi Pontificis aduentum, nimis feſtinanter in eius aduenit occurſum vnà cum coniuge, filijs etiã & primatibus. Pro qua & obferuit cumen miſit filium ſuum nomine Carolum in occurſum ipſius coangelici Papæ cum aliquibus ex ſuis Optimatibus. Ipſeq́; in palatio ſuo, in loco qui vocatur Pontigone ad ferè trium milliorum ſpacium deſcendens de equo ſuo, cum magna humilitate terræ proſtratus vnà cum coniuge & filijs & Optimatibus eumdem ſanctiſſ. Papã ſuſcepit. Cui & viceſtratoris vſque ad aliquantum locum iuxta eius ſellarem properauit. Tunc prædictus almiſſimus vir cum omnibus ſuis, extenſa voce gloriam & inceſſabiles laudes omnipotenti Deo reſonans, cum hymnis & canticis ſpiritualibus vſq; ad præfatum palatium pariter cum Rege omnes profecti ſunt ſextâ Ianuarij menſis die, Apparitionis Domini & Saluatoris Ieſu Chriſti ſacratiſſima ſolemnitate, ibiq́; intus oratorium pariter conſidentibus, mox idem beatiſſimus Papa præfatum Chriſtianiſſimum Regem lachrymabiliter deprecatus eſt, vt per pacis fœdera cauſam beati Petri & Reipublicæ Romanorum diſponeret. Qui & petenti, iureiurando eidem beatiſſimo Papæ ſatisfecit, omnibus mandatis & admonitionibus ſeſe totis viribus obedire, & vt illi placitum fuerit, Exarchatum Rauennæ & Reipublicæ iura, ſeu loca reddere modis omnibus.* Hæc de primo congreſſu Stephani Papæ cum Rege Pipino Anaſtaſius. At quoniam terminos anni ſequentis ingreſſi ſumus, hîc ſiſtendum, reliqua ſuo loco anno ſequenti ex eodem auctore dicturi.

IESV CHRISTI Annus 754.

STEPHAN. PAP. III. Annus 3. CONST. COPRON. IMP. Annus 14.

Annus adeſt Redẽptoris ſeptingenteſimus quinquageſimus quartus, ſeptimæ Indictionis, quo Ianuarij cùm perueniſſet Stephanus Romanus Pontifex in Gallias, & honorificentiſſimè exceptus à Pipino Rege (vt dictum eſt anno ſuperiori) poſt mutuum congreſſum, idem Pontifex Pariſios venit, & apud ſanctum Dionyſium habitationem accepit. Habet enim iſta Anaſtaſius his verbis rem geſtam narrans: *Quia tempus imminebat hyemale, idem Pipinus Rex eumdem ſanctiſſimum Papam cum ſuis omnibus Pariſios apud venerabile monaſterium beati Dionyſij ad habitandum pergere rogauit. Quo perueniente, & in eodem venerabili monaſterio cum iam præfato Chriſti famulo Pipino coniungente, Domino annuente, poſt aliquantos dies idem Chriſtianiſſimus Pipinus Rex ab eodem ſanctiſſimo Papa Chriſti gratiâ cum duobus filijs ſuis Reges vncti ſunt Francorum.* hæc cùm dicat Anaſtaſius, haud dubium eſt,

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN